

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.cun.org.ua

22 січня 2015 року № 4 (583)

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

Українська мрія – єдність, свобода і незалежність. Основа державності, якої споконвіку намагалися позбавити цю прекрасну частину земель всі її так звані сусіди, прикриваючись «високими» інтересами, час від часу набувала цілком ясні обриси. Так сталося і на початку 1918-го. У цей січневий місяць у запалі революційних змін була створена Українська Народна Республіка, відома як УНР. Мало того, на тих територіях, які входили до складу колишньої потужної Австро-Угорської імперії, була утворена ЗУНР – Західноукраїнська Народна Республіка. Вже до кінця року, в грудні 1918-го у Фастові, з гарячим бажанням втілити українську мрію в реальність, лідерам цих двох держав вдалося підписати своєрідний поєднувальний договір. Цей договір увійшов в нашу сучасну історію як «Акт злуки» і 22-го січня 1919-го року він був публічно оприлюднений в українській столиці на знаменитій Софійській площі.

Набираючи обертів машина кривавої диктатури, яка прийшла на зміну колишнім «консерваторам», поспішила зламати і ці сміливі починання вільного українського народу. Вже буквально через кілька місяців більшовики увійшли в Київ, Закарпаття окупувала Чехословаччина, а Східну Галичину – поляки. А далі...

Акт злуки тоді так і залишився лише декларацією, але народ ніколи не втрачав надію,

адже народ, який втратив надію, просто зник. Надію, приміром, втратили нащадки кривавих диктаторів, коли Великий і Могутній Радянський Союз – об'єднання, побудоване зовні на «нових канонах справедливості», а всередині на крові і безглуздіх жертвах, звалилося, не залишивши після себе нічого, що могло б його реанімувати.

22-е січня 1990-го року. Мільйони українців вишикувалися в справжній живий ланцюг, що розтягся від Києва до Львова. Вони відзначали День Соборності, День своєї української єдності та свободи.

Закінчення на 2-й стор.

ВІДАТНІ УКРАЇНЦІ

СТЕПАНОВІ СЕМЕНЮКУ – 95. ВІТАЄМО!

19 січня виповнилося 95 років ветеранові української національно-визвольної боротьби, багатолітньому політ'язню Степанові Семенюку.

Він належить до тих нескорених синів України, на звитязі яких завжди трималася її слава і воля до боротьби за незалежність. Родом з Волині, Степан Семенюк разом з безмежною любов'ю до рідної землі увібрив у своє серце її біль і тривоги. Гомін століть, у яких вирувала мужність княжих дружинників і козацька відвага, плекали його характер і визначили долю.

У 18 літ Степан Семенюк став членом ОУН. Був її провідником в Острозькому (нині Млинівському) районі на Рівненщині. Після проголошення Акту відновлення Української держави 30 червня 1941 року організував на своєму терені українську державну адміністрацію. Далі – підпілля, боротьба проти нацистських окупантів.

У вересні 1944 року енкаведисти захопили друга Семенюка. Його засудили до смертної кари, яку згодом замінили на двадцять років каторги. Ув'язнення відбував у Тайшеті, Норильську, Горлазі. Один із організаторів Норильського повстання. Далі – знову тюрми і концтабори... Як колишнього громадянина Польщі, 1955 року Москва передала його ПНР.

Степан Семенюк завжди жив Україною. Його внесок у будівництво незалежної Української держави – безцінний. Його життя – подвиг, для кожного з нас – приклад беззавітного служіння Вітчизні.

Конгрес Українських Націоналістів сердечно вітає Степана Семенюка з ювілеєм. Від щирого серця зичимо Вам, дорогий друже, довгих літ енергійного та щасливого життя, Божого благословення на Вашу подвижницьку невтомну працю в ім'я розквіту України та її Свободи.

Слава Україні! Героям – слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

P.S. Степана Семенюка сердечно вітають з ювілеєм Об'єднання українців у Польщі, Об'єднання лемків, Василь Шляхтич із сім'єю, а також ті небайдужі українці, які знають нашого ювіляра за його книжкою «І гинули першими». Передмову до неї написав незабутній Євген Сверстюк.

Отже, читайте стор. 6.

ГЕРОЯМ СЛАВА!

ПРОСТИ І ПРОЩАВАЙ

Учора, 21 січня, на Майдані Незалежності українці прощалися з Героєм, який загинув у бою за донецький аеропорт. Громадянин Грузії Томаз Сухіашвілі, борець 93-ї бригади воював за нашу свободу проти російських агресорів. 25 січня йому виповнилося б 36 років. Томаза поховують на Батьківщині в м. Хашурі, де живуть його дружина і двоє дітей.

Прощалися з Героєм делегації від Конгресу Українських Націоналістів і від Альянсу Балто-Чорноморських Націй.

Конгрес Українських Націоналістів висловлює своє співчуття родині загиблого

та всьому народові Грузії. Низько схиляємо голову перед домовиною справжнього лицаря, Героя Грузинського народу, який сьогодні став символом сучасної антимосковської боротьби братніх народів за територіальну цілісність та суверенітет Української держави і за територіальну цілісність та суверенітет Грузії – за свободу народів і за свободу людини.

Його глибокий патріотизм поєднаний великою любов'ю до своєї Батьківщини Грузії, своєї нації, вірою в Бога, давав йому свідомість того, що проти Москви, яка є уособленням сил зла, центром воюючого безбожництва і тиранії, можна боротися тільки спільним фронтом. Його погляд був спрямований на рідну землю, на рідну Грузію, звідки він черпав свої сили. І сьогодні ми прощаємося із ним на дорозі його повернення додому, на дорозі до іншого життя, життя вічного, але його дух буде супроводжувати далі нашу боротьбу аж до перемоги.

Ми засвідчуємо йому нашу шану вірністю нашого братерства з грузинським народом.

Смерть Героя Томаза Сухіашвілі є великою втратою не тільки для грузинського народу, а й для українського. Сьогодні наші серця сповнені болем, але наші герої, освячені кров'ю, залишаться завжди в наших серцях, поглиблюючи наші патріотичні почуття і нашу загальну самопожертву. Бо

боротьба за свободу є найвищим сенсом людського існування. Його ім'я буде записане золотими літерами в історії України та його Батьківщини, як справжнього героя, який зі зброєю в руках став проти російського окупанта.

“Ніхто неспроможний любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає”

Свангіє від Йоана (гл. 15, 13)

Сьогодні в центрі Європи йде найжорстокіша і найбрутальніша війна із імперіалістичною Росією, яка по-варварськи окупувала частину території України. Кожна смерть у війні проти московського агресора це попереджаюче «моменто морі» для всіх, хто не підтримує нашої боротьби. Сьогодні знову нам наві'язується психоз миру «помосковському», і це проковтує західний світ, не бачачи, що Росія готується до розправи і з Заходом.

Україна в черговий раз стверджує свою історичну місію як революційної проблеми світу. Сьогодні потрібно об'єднатися, стати пліч-о-пліч на фронті боротьби з російським імперіалізмом, який несе загрозу для всього світу.

Ворог завдає нам важкого удару, вириваючи з поміж нас найкращих, але це не зупинить нас, не викличе в нас зневіру, навпаки – кожна смерть додає нам впевненості йти шляхом безкомпромісної боротьби проти імперії зла – Росії. Майбутнє завжди належало тим, хто смертю смерть перемагав.

Прощай, великий сину Грузинського народу!

Вічна слава Герою Томазові Сухіашвілі!

Слава Грузії! Слава Україні!

Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ

04

Дорогі читачі! Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2015 рік.

Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2015 рік.

Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 9 грн. 46 коп.,

на 3 місяці – 28 грн 38 коп., на 6 місяців – 56 грн 76 коп.

Передплатити газету для себе, своїх рідних та друзів, зробіть внесок у розвиток української патріотичної преси.

НА ЧАТАХ

ДЕКІЛЬКА ЕПІЗОДІВ З АНДРІЄМ ДРИГАЙЛОМ

ХАРКІВСЬКИЙ УБОП

17 січня до помешкання сестри УНСОвця Андрія Дригайла у Харкові увірвалися представники УБОПу і перевернули в хаті все до гори дригом. Сестра Андрія живе із чоловіком і двома дітьми у двокімнатній квартирі. На запитання про підстави обшуку відповіли, що підозрюють її брата у нападі на інкасаторську машину. «А чому саме мого брата?» — «Тому що унсовець і нацик».

Андрій Дригайло після Іловайського котла і полону, з якого був звільнений перед Новим роком, перебуває на лікуванні у київському шпиталі МВС. З перших днів був на Майдані, брав участь у подіях на Грушевського у січні і на Інститутській у лютому. За першим же покликом захищати країну — з Майдану пішов воювати у добровольчий батальйон «Донбас».

Навряд чи з боку УБОПу цей візит був прикрою помилкою. Подібні прийоми традиційно використовуються для психологічного тиску і залякування. Самого Андрія, зрозуміло, коли він уже пройшов і Крим і Рим, нічим не залякаєш. УБОП застосував традиційний спосіб шантажу людини через його близьких.

З поведінки силовиків зрозуміло, на чий млин ллється вода — путінсько-кремлівський. І вірогідно, не задарма.

Питання до юристів. Чи може хтось допомогти в законний спосіб розібратися із свавіллям убопівців? І що мають робити українські патріотичні сили, коли проросійський контингент української правоохоронної системи по повній кошмарить наших бійців у тилу?

А ЩО НАШІ КОМАНДИРИ-НАРДЕПИ?

Андрій Дригайло був одним з тих, хто у т.зв. «зеленому коридорі» під Іловайськом потрапив під шквальний вогонь російської артилерії. Разом із своєю групою вони відбилися, вийшли з оточення, захопивши принагідно в полон групу солдатів РФ. І зайняли ближній хутір. Ясно, що просили підмоги і питали, як діяти, у свого доблесного командування. Їм, зрозуміло, мудро порадили діяти по ситуації і дозволили вступити у переговори по полонених з російськими офіцерами. Ті («слово русско-го офіцера») їм пообіцяли в обмін на полонених вільний прохід до наших позицій і — хто б сумнівався! — тут же віддали їх в руки деєнерівцям. Так наші хлопці опинилися у підвалах Донецького СБУ. На день вони отримували трохи води і дві столових ложки баланди. Коли їх виводили на примусові роботи, бранцям, ризикуючи життям і свободою, примудрялись передавати продукти донеччани — українські патріоти. За рахунок цих відважних передач наші полонені бійці і вижили.

Коли їх визволили з полону, і 30 грудня літак приземився у київському аеропорту, їх зустрів Президент. Кожному потиснув руку і сказав щось тепле. Потім телекамери вимкнули. Президент поїхав. І людям без документів і грошей сказали, що кіно скінчилось, і вони можуть роз'їжджатися. «Бухгалтерія, — як цинічно зауважив хтось із президентської рати, — по вечорах не працює». Те, що за парканом аеропорту стояли небайдужі кияни, які прекрасно розуміли, що, крім них, ніхто змученим голодом і

чотиримісячним приниженням бійцям не допоможе, — це само собою зрозуміло. Але для мене так і залишається незбагненною річчю — а де в цей момент були їхні, донбасівців, найвідважніші і найжертвовніші командири-нардепи? Невже з грошей, які вони наколядували на батальйон «Донбас» в Америці, не можна було виділити копійку, щоб їхні хлопці нормально доїхали додому?! Можливо я чогось не розумію і не знаю, але перед моїми очима у пам'яті і такі командири, які, коли привозив в АТО допомогу, чекають, поки усі бійці розберуть теплі берці й форму, хоч у самих ще літня форма і діряве взуття. І такі, які з поламаними ребрами втікають із шпиталю, щоб встигнути із загиблими побратимами попрощатися. Я маю на увазі командирів, для яких, певна річ, добровольчі батальйони — це не бізнес-проекти і не путівка у світле депутатське майбутнє. Але, звісно, Бог їм суддя.

ВОЄНКОМАТ МОСКОВСЬКОГО РАЙОНУ м. ХАРКОВА

У зв'язку з різким погіршенням здоров'я після контузії і полону Андрієві Дригайлу треба було терміново лягти до шпиталю. У київському шпиталі МВС

йому сказали, що пару днів будуть тримати для нього місце, тільки він повинен за місцем прописки у воєнкоматі зробити копію військового квитка. У Харкові у воєнкоматі йому заявили, що ніяких документів про те, що він військовозобов'язаний, у них немає. І відфутболили до інших установ. Грالیся ним у Харкові, як м'ячиком, тиждень. А потім запропонували дати йому у воєнкоматі Московського району довідку про те, що він в АТО загубив довідку про відсутність у нього військового квитка. Бо по ходу з'ясувалось, що його архівні документи у військоматі знищили, коли він був ув'язнений у Білорусі за допомогу білоруським опозиціонерам. На питання: «Так це ж чужа країна?! А якби вам Путін подзвонив і сказав, щоб ви наші військові понищили?» Відповідь була однозначна: «Знищили б».

ВИСНОВКИ

1. Андрій Дригайло, якого особисто знаю з 1992 року, людина, яка щохвилини готова віддати своє життя за Українську Державу, абсолютно беззахисна перед бездушною бюрократичною машиною. І я знаю, що він уже рветься зі шпиталю на фронт. І ніяких документів із всіма принизливими процедурами і чергами в кабінетах просити не буде. Це точно. І таких, як він, хто сьогодні на передовій, — більшість. Для них дивитися ворогові в очі морально легше, ніж сидіти в черзі три-п'ять годин, щоб тобі якийсь пацюк пузатий нерви вимотував. Потрібна, певно, якась волонтерська служба, щоб за дорученнями помагати в цьому плані бійцям.

2. П'яту колону у правоохоронній системі треба вичищати. І випадок з Андрієм є для СБУ конкретним приводом і стимулом.

3. І чому досі на посадах воєнкомів сидять пропутінські кадри? І як це вони у Харкові проводять чергову хвилю мобілізації?

Давайте разом спробуємо відповідати... Власним чином, пропозиціями, конкретними кроками.

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ГОЛОС ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

ХТО МОЖЕ ПОЯСНИТИ?

Марія ОЛІЙНИК

На Марші Миру 18 січня Президент України Петро Порошенко виступив з емоційною промовою і запевнив, що влада поверне контроль над Донбасом.

«Україна продемонструвала, що вона є миролюбною європейською державою. Сьогодні вночі наші «кіборги» в донецькому аеропорту демонструють мужність, патріотизм, героїзм, є прикладом, як треба захищати Україну. Ми не віддамо ні п'яді української землі», — наголосив Президент.

«Ми повернемо Донбас, ми відродимо на Донбасі українство, ми продемонструємо, що ще одним надзвичайно важливим чинником нашої перемоги є наша з вами єдність», — додав Порошенко.

«Загарбник буде викинутий з української території», — наголосив на завершення своєї промови Президент України.

А 20 січня речник МЗС України Євген Перебийніс в ефірі 5 каналу

сказав наступне: «З першого дня підписання Мінських домовленостей Росія почала порушувати їх — 500 квадратних кілометрів відійшло до території, контрольованої бойовиками. Тепер вони хочуть аеропорт, і зусилля збройних сил Росії спрямовані на те, щоб ще цю територію розширити».

Абсолютно незрозуміло, чому Україна не знищувала тих, хто методично, щоденно, не зважаючи на якісь мирні угоди, захоплює нашу територію, убивши за цей тільки час тисячі військових та мирних мешканців, зруйнувавши інфраструктуру. А основне, скориставшись «перемир'ям», Путін щоденно заганяє свою армію та озброєння на Донбас — на територію «ДНР» «ЛНР» через неконтрольований Україною російсько-український кордон довжиною в 410 кілометрів.

За словами речника МЗС, Росія розгорнула таку роботу з дестабілізації, щоб надалі максимально закріпити зміщену лінію розмежування на переговорах у Берліні та можливих перегово-

рах на рівні президентів в Астані. Максимально зміщену — до якого місця і часу? Може хтось пояснити? І навіщо ці показушні заяви «не віддамо ні п'яді української землі»? Хоча б узгоджували тексти.

Щодо Донецького аеропорту. Десятки силовиків убито, десятки в полоні, багато поранених. Офіційної інформації немає. Тільки від волонтерів.

Продовжується обстріл з застосуванням мінометів, танків і систем залпового вогню «Град» по всій лінії розмежування.

З 21 січня у зоні проведення антитерористичної операції почала діяти система перепусток через лінію розмежування між підконтрольними Україні територіями і так званими ДНР і ЛНР.

Охочий отримати перепустку повинен подати заявку, в якій має обґрунтувати необхідність отримання перепустки, і ряд документів. За 10 днів отримаєте перепустку або відмову. І найбільш смішне чи трагічне, що подати заявку на отримання перепустки можна ТІЛЬКИ у містах Старобільськ, Дебальцеве, Маріуполь і в селищі Велика Новосілка. А як з Донецька, наприклад, доїхати через українські блок-пости до Маріуполя, щоб здати документи на перепустку, неясно. Сподіватимось, що цю незаконну нісенітницю скасують.

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

21-го січня 1999-го року відповідно до Указу Президента України № 42/99 День Соборності був закріплений на законодавчому рівні суверенної держави. Потім, 30-го грудня 2011-го року, відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 під назвою «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат і професійних свят», День Свободи, який раніше відзначався 22-го листопада був об'єднаний з Днем Соборності і свято набуло свою нову назву — «День Соборності та Свободи України».

Після подій 2013–2014 років, Революції Гідності і трагедії початку неоголошеної війни Росії проти України, окупації Кримського півострова і частини території Донбасу «братним російським народом», відповідно до Указу Президента України № 871 / 2014 від 13-го листопада 2014-го року, святу повернули колишню назву. «Відзначати щорічно 22 січня — у день проголошення в 1919 році Акта злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки — День Соборності України. Внести до Указу Президента України від 30 грудня 2011 року № 1209 «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат та професійних свят» зміну, виключивши абзац другий статті 1», — йдеться в Указі.

З нагоди Дня Соборності Конгрес українських Націоналістів шле найщиріші вітання на адресу всього українського народу! Єдність і свобода робить нас гідними нащадками наших батьків! Будемо з трепетом зберігати цей безцінний скарб! Хай береже нас усіх Господь і слава Йому за цю прекрасну країну — Україну!

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93

Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07

Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(097) 235-60-20
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ТЕРОРИЗМ І ЗАМАХ НА ГІДНІСТЬ

Упродовж тижня – два теракти в Європі. Сьомого січня, на українське Різдво, ісламські радикали розстріляли редакцію паризького журналу «Charlie Hebdo», який вмістив карикатури на пророка Мухаммеда. А через шість днів, 13 січня, російські терористи накрили артилерійським вогнем рейсовий автобус «Златоустівка-Донецьк», який проходив паспортний контроль на пункті пропуску під Волновахою. 13 мирних жителів України стали жертвами теракту, 18 опинилися в шпиталях із тяжкими пораненнями.

У Франції і під Волновахою загинула приблизно однакова кількість людей. Сотні тисяч громадян у Парижі, мільйони – в світі вийшли на вулиці своїх міст, щоб сказати «ні» ісламському тероризму (відповідальність за трагедію у Франції взяла на себе Аль-Каїда). Вони тримали плакати «Я – Шарлі». Коли через два дні після цього велелюдного маршу російські головорізи скоїли на українських землях черговий злочин проти людяності, ми сподівалися на адекватну реакцію світу. Адже 15 січня засідав Європейський парламент, і українці вважали, «ДНР» і «ЛНР» таки будуть потрактовані, як терористичні організації.

Марія БАЗЕЛЮК

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОБЕРЕЖНИКИ

Статус підопічних В.В.П до рівня «Аль-Каїди» європарламентарії не підняли. (Цікаво, коли на такий крок наважиться український парламент?). Зате висловили нам підтримку та засудили «акти тероризму і злочини, скоєні сепаратистами та іншими нерегулярними силами у Східній Україні». Іншими словами, євродепутати визнали, що під Волновахою був теракт, от тільки його організатори та виконавці залишилися безіменними. Поки що. Втім, для нетямущих розшифрували, мовляв, євродепутати «рішуче засуджують агресивну і експансіоністську політику Росії, що є загрозою єдності та незалежності України і створює потенційну загрозу самого Європейського Союзу». Резолюція містить і заклик до Москви «припинити ескалацію ситуації, зупинити потік зброї, найманців, військ на підтримку сепаратистських збройних формувань...» Верховний комісар ЄС із питань зовнішньої політики та політики безпеки Федеріке Мочеріні, делікатно уникаючи означення трагедії під Волновахою словом «теракт», назвала її «жахливою драматичною подією», попри яку все-таки треба «шукати контакт» з Москвою. На європейську обережність була відповідна реакція, зокрема, євродепутата від Польщі Яцека Сариуш-Вольського. Він сказав: «Євросоюз – не потужна наддержава, а карлик, бо ми дуже часто робимо менше, ніж могли б, занадто пізно і дуже несправді. Ми не називаємо війну війною, а тероризм – тероризмом».

Заради справедливості зазначимо, що наші союзники в ЄП дали такі рішучі відсіч друзям Путіна – радикальним лівим і правим, ним же і відгодовуваним. Про зняття санкцій з РФ і не йшлося, натомість ЄП заявив, що країни Євросоюзу можуть допомогти Україні зброєю, для чого є правові норми, бо ще 16 липня Рада ЄС «скасувала ембарго на постачання зброї в Україну».

ЛІКИ ВІД БІСНУВАТОСТІ

Поки в Європарламенті шукали для свого рішення делікатних слів (аби мерзенне кремлівське створіння, безумне від люті, не натиснуло ту саму «кнопку»), Україна оплакувала загиблих під Волновахою своїх громадян. Так, нам співчували у світі. Не всі, щоправда. Приміром, французький журналіст із Le Figaro Стефан Сіон не поділяє нашого болю. Мовляв, в Україні війна, і хоч би який прикрий був напад, це – лише епізод бойових дій, вважає француз. Нехай це буде на його совісті.

Злочин російських бандформувань вражає цинізмом. Як показало розслідування, теракт скрупульозно готували. Мета – спровокувати українських військовиків на відкриття вогню у відповідь по російських позиціях. «Порушення перим'я» українською стороною мали зафіксувати російські та денеєрівські журналісти, яких заздалегідь привезли в Докучаєвськ, з центру якого путінські бандити стріляли з «градів». Випустивши близько 90 ракет (про що свідчать воронки навколо місця трагедії), терористи відрапортували «на гору» про успішно проведеної операцію. Чи знали вбивці, що накривають залповим вогнем не лише наших військових? Безперечно! Через пропускний пункт під Волновахою щоденно курсують автобуси з пасажирами, які їдуть із Донецька переоформляти пенсії, в родинних справах тощо. Коли з'ясувалося, що саме їх і розстріляли росіяни, їхні вожаки негайно включили план «Б»: автобус, мовляв, підірвався на міні, українській.

В унісон їм В.Путін раптом заходився закликати українців... не обстрілювати його ж бандформування. Схоже, після того, як російські терористи збили малоазійський пасажирський літак, стріляючи по ньому із ними ж завезеної з РФ ракетної установки «Бук», а згодом глушилися над останками загиблих і чинили мародерство, Путін став не лише ізгоєм для світу, а й об'єктом для досліджень психіатрії. Як не прогнозований маніяк-рецидивіст. Він маніпулює світом, бо знає, що той сприймає його, як загрозу самому існуванню земної цивілізації, знає і не спростовує цього. Навпаки – нагнітає страх, аби знали: захочу – третю світову війну розв'яжу, а забажаю – одержите Нагасакі з Хіросімою в стократному варіанті, тож не заважайте терзати Україну. Тому лише наївний не шукатиме «московський слід» в паризькому теракті!

Втім, кажуть, біснуватості таки можна позбутися – шляхом ефтаназії...

ПРИВИД ТЕРОРИЗМУ БРОДИТЬ ПО ЄВРОПІ. І НЕ ТІЛЬКИ

Українці чутливі до чужого горя. Після теракту в Парижі вони щиро співчували рідним загиблих, несли квіти і свічки до французької амбасад, закликали покарати терористів. Деякі кияни навіть вийшли з плакатами «Я – Шарлі». Для більшості, схоже, тероризм асоціюється лише з ісламським фундаменталізмом і його радикальним крилом. Привид ісламського тероризму бродить по Європі, Америці, Азії, на його кровавому рахунку – тисячі жертв. Тим паче, що відповідальність за теракт, якщо його скоєно в Європі чи Америці, завжди охоче бере на себе Аль-

Каїда – чи то сама її верхівка, чи її «філія» в якійсь Богом забутій країні. Так, у ролі організатора і виконавця теракту 7 січня у Франції виступила саме така «філія» з Ємену – «Аль-Каїда» на Аравійському півострові». Її лідер повідомив у відеозверненні, що напад на редакцію журналу є помстою за образу пророка Мухаммеда. Втім, одним злочиноом проти людяності більше чи одним менше – терористам байдуже. І цей «нюанс» з радістю експлуатують тирани на кшталт кремлівського. Саме він найбільше зацікавлений у тому, щоб підірвати стабільність у Європі, відвернути увагу світу від російських злочинів на Сході України. Як використати ісламський фактор на території конкретної країни, чекістські профі знають чудово.

...Чеченська Республіка Ічкерія двадцять років тому. В ніч з 31 грудня на 1 січня 1995-го міністр оборони РФ Граčov кинув на Грозний 300 танків, які там назавжди і залишилися – із згорілими тілами вчорашніх новобранців. Заради імперських амбіцій Росія завжди плювала на своїх громадян, але тепер ще й безглузда атака з ганьбою провалилася. Згодом в такі ж ситуації потрапляли вже контррактики. Тож у Москві гарячково шукали виходу.

І раптом у Чеченії стали появлятися ходаки з бородами. Ваххабіти, казали про них. Далекі від ваххабізму чеченці з подивом розглядали прибульців, відмахувалися від їхніх повчань. А коли Джохар Дудаєв висміяв «ваххабістських місіонерів», їм уже нічого не залишалося, як повернутися туди, звідки прийшли, – в Росію. Ах, як потужно лаяла «диктатора» Дудаєва російська придворна преса! Як вболівала за права чеченців на віросповідання. Джохара називали тираном, який випровадив з країни таких доброзичливих, ідейних і щирих ваххабітів, справжніх мусульман! У Чеченії посміялися та й забули.

Ніхто в країні не був налаштований на поразку чи капітулянтство, лише на перемогу. До неї йшли цілеспрямовано, як і годиться лицарям свободи! Перша чеченська війна апіорі була запрограмована на поразку Москви. Навіть убивство в квітні 1996 року Джохара Дудаєва російськими терористами не врятувало Кремль від ганьби. Її арміда готові були здаватися чеченцям без бою. Ще трохи, і у вересні 1996-го, на п'яту річницю незалежності ЧРІ, під час параді перемоги воїни генерала Аслана Масхадова, як «трофей», провели б полонених окупантів центром Грозного. Рятуючи залишки реноме, Росія визнала свою поразку! Її «капітуляцію» приймав віце-президент ЧРІ Зелімхан Яндарбієв. Після підписання відомих Хасав'юртівських угод окупаційні війська вивели з Чеченії.

У лютому 1997 року відбулися вибори президента ЧРІ. Ним став Аслан Масхадов – героєм війни. Прекрасний воїн і полководець! А післявоєнна ситуація, налаштованість Москви на реванш потребували державної мудрості та політичного хисту Джохара Дудаєва, вміння аналізувати підступні плани ворога, говорити з власним народом... Гебешні провокації не забарилися. Довірливі чеченці «кліювали» на них, часто – під «чесне слово» ворога. Невзабарі бородаті чоловіки заповнили Ічкерію, проникли до військових частин. У репортажах із Чеченії переважали «ваххабістські» сюжети: чоловіки з бородами і в камуфляжах молилися перед телекамерами, а репортери тлумачили про ісламську загрозу. Коли чекіст став президентом РФ, нова війна стала реальністю, що наближалася. Проте світ не хотів «свіжої» гарячої точки. І раптом... 11 вересня 2001 року теракт у США. Аль-Каїда атакує «близнят» у Нью-Йорку та Пентагон. Сотні жертв. Яка удача для Путіна! В Чечні – ісламські терористи! Ну й, відповідна «ваххабістська» ілюстрація. Далі – низка «доказів». Ефесбешники, приписуючи «лаври» терористів чеченським ісламістам-ваххабітам, підривають житлові будинки в російських містах, навіть у Москві на вулиці Гур'янова, аж поки їх не спіймали на гарячому жителі Рязані. Терор проти власного народу? Так! Та хто в Європі чи Америці буде шукати московський слід в терактах на Кавказі?!

Путін одержує карт-бланш на терор. Так розпочалася Друга чеченська війна, яка закінчилася для народу Ічкерії великою трагедією. Як і під час Першої війни, росіяни застосовували зброю масового знищення, глибинні і касетні бомби, під час «зачисток» убивали дітей, особливо хлопчиків, мовляв, «виросстет – бандит будет». У Чеченії і на Кавказі появились концтабори, а в них – «заплечних дел мастера» – кати, майбутні кадировці. Тортур, яким піддавали чеченських патріотів, – поза межами людської уяви. Сьогодні виплодки кадировського штибу гвалтують в Україні не тільки жінок.

Росія тим часом тероризує родини чеченських патріотів, і не лише на території ЧРІ. За лідерами Чеченії іде полювання по світу. На ідеолога чеченської визвольної боротьби, соратника Дудаєва, віце-президента ЧРІ Зелімхана Яндарбієва та його неповнолітнього сина 2003 року вчинено замах у Катарі. Зелімхан загинув, важкопораненого сина вдалося врятувати – на це пішли роки. Диверсантів затримали завдяки пильним жителям Дохи. Під час слідства вони розповіли, що наказ на вбивство отримали від міністра оборони Іванова, який і в розмові з ними наголосив, що ця важлива місія – вбити Яндарбієва – особисте доручення президента Путіна. Убивць засудили на довічне ув'язнення. Та на прохання Москви вони поїхали його відбувати в Росію, оскільки Катар не міг забезпечити терористам – як глибоко віруючим християнам (чи не глум над Господом?) – сповідання їх релігії, зокрема, зустрічей із православними батюшками (у Катарі й справді – жодного християнського приходу). Путін, треба сказати, і досі доволі успішно обдурює і Європу, й Америку, й увесь мусульманський світ. І люди, які не припускають, що лідер великої країни може аж так брехати, йому вірять. Або роблять вигляд, що вірять. Тим часом присутність Кремля у теракті в Парижі очевидна.

«Я – НЕ ШАРЛІ!»

Франція – одна із західноєвропейських країн, де росіянам довіряють іноді аж надто безвідповідально. Путін не був би чекістом, якби не скористався сповіданням тут політикою мультикультуралізму, яка завдала французькому суспільству більше шкоди, ніж принесла користі. Якщо вже держава широко відчинила двері для емігрантів, у тому числі, й з мусульманського світу, то мала б гарантувати повагу (а не демонстративну зневагу!) щодо їхніх моральних і духовних цінностей, зокрема, віротерпимість.

Мені невідомо, хто і яким чином стимулював неадекватне захоплення карикатуристів того самого паризького журналу паплюженням релігійних символів, які є святинями для представників того чи іншого віросповідання. Та якщо збочена уява французького художника надихає його на зображення Святої Трійці не інакше як у формі злягання Отця і Сина і Духа Святого, то в мене, християнки, така, з дозволу сказати, творчість викликає не екстаз, а обурення та огиду. Толерантні мусульмани, до речі, зверталися до суду з приводу образи їхніх релігійних почуттів. Але французьке правосуддя відмовило їм у праві на захист їхніх святинь і цінностей. Потім – теракт, розстріл редакції журналу та напад на крамницю єврейської спільноти. Гинуть люди. Далі – погром мечетей, сутички, протистояння.

Хто і навіщо так старанно провокував дестабілізацію у Франції та Європі в цілому? Адже трагедії могло не бути хоча б тому, що її можна було легко передбачити. Її й передбачали – принаймні, в Кремлі, це точно. Саме там, схоже, й зварганили сценарій, за яким незабаром повинні піти стіна на стіну християни, мусульмани, іудеї, дістанеться всім, у тому числі, атеїстам і прихильникам секуляризації. Гадаю, ніхто не сумнівається в тому, що саме такий розвиток подій може моделювати лише маніяк, зазомбований на масові вбивства. Він у Європі такий один.

(Продовження теми на стор. 5)

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

20 січня, у Києві, відбувся круглий стіл, присвячений 97-й річниці проголошення незалежності України IV Універсалом Центральної Ради Української Народної Республіки. Виступали промовці, були дискусії. Несподіваною і яскравою була доповідь Наталії Осьмак, позначена віхами нашої новітньої історії, такими актуальними для сьогодення. Публікуємо текст її промови.

ЧЕТВЕРТИЙ КРОК
ДО ДЕРЖАВНОСТІ

Наталія ОСЬМАК

Після визвольних змагань 1917–1920 років на Наддніпрянщині й Галичині, 1938–1939 рр. на Карпатській Україні, Акту 30 червня 1941 року у Львові – УГВР стала

четвертою спробою відновлення Україною своєї державності у XX сторіччі.

Створення УГВР стало можливим завдяки трирічній підпільній та повстанській боротьбі українського народу проти окупантів.

Щоб розкрити цю тему, я вирішила скористатися статтею письменника Івана Гришина-Грищука «Між молотом і ковадлом», написану в липні-серпні 1994 року і скромно названу автором нотатками, присвяченими 50-річчю УГВР.

Коротко про автора. Іван Петрович Гришин-Грищук – письменник, журналіст, публіцист, перекладач, колишній політичний в'язень російських концтаборів. Народився 1923 року. У 41-му навчався у Харківському інституті журналістики. Будучи студентом, потрапив у полон і був вивезений до Німеччини як військовополонений. Втікає з німецького полону до Праги, де працює і навчається в Українському вільному та Карловому університетах. Потрапляє до німецького концтабору, звідки знову втікає, цього разу – до Франції. Перебуває у підпіллі, бере участь у бойових загонах французького опору. Наприкінці 1945 року був на судовому процесі над головними нацистськими воєнними злочинцями, що відбувався в Нюрнберзі. Після повернення до Радянського Союзу його арештували і засудили до страти. Згодом вирок замінили на 20 років таборів ГУЛАГу. У 1955 році його звільняють у зв'язку з амністією. Жив і працював у місті Вижниця, Чернівецької області. Помер 23 грудня 2005 року.

Іван ГРИШИН-ГРИЩУК

МІЖ МОЛОТОМ І
КОВАДЛОМ

(Нотатки, присвячені 50-річчю утворення УГВР)

15 липня 1994 року, у Львові, в Народному домі відбулася наукова конференція, присвячена 50-літтю утворення УГВР. Того ж дня в пообідню пору учасники конференції виїхали автобусами в Закив, на батьківщину Євгена Коновальця. Побували в його музеї, провели мітинг. На зворотній дорозі відвідали Білогоричу, де трагічно загинув Головний Командир УПА ген. Тарас Чупринка.

Наступного дня у Львові відбулося освячення пам'ятного каменя, де буде зведено пам'ятник борцям за волю України. Покладено вінки і квіти до пам'ятників М. Грушевському і Т. Шевченкові. Увечері було дано концерт у театрі опери та балету ім. І. Франка у виконанні мистецького ансамблю Збройних Сил України Прикарпатського ВО.

У неділю, 17 липня, учасники наукової конференції на 15 автобусах відбули зі Львова в Сприню на Самбірщині, де на схилі гори Виділок 50 років тому відбувся Перший Великий Збір УГВР. На другий день

учасники конференції відвідали музей Івана Франка в Нагуєвичах, побували на батьківщині С. Бандери в Старому Угринові.

Пропоную нотатки, присвячені 50-річчю утворення УГВР.

Я не мав би найменшого права братися до цієї розповіді, якби не зустрівся 15 липня 1994 року в Народному домі Львова з Миколою Лебедем, колишнім членом УГВР та її Генеральним секретарем зовнішніх справ, під час наукової конференції «Українська Головна Визвольна Рада – речник об'єднання національних сил у боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу». Факти, подані нижче, одним здаються вірогідними, іншим, навпаки, неймовірними. Проте автор не може зважати на такі суперечності, він мусить сказати так, як воно було насправді.

– То як, пане Миколо, тепер писати можна? – спитав я з натаком.

Незважаючи на свій похилий вік, Микола Лебідь одразу згадав, про що йдеться, і без вагання твердо відповів:

– Тепер треба писати.

Ми побачилися вдруге через п'ятдесят літ. Наша перша зустріч відбулася в Парижі, і містком до неї послужила фраза, мовлена генералом де Голлем на лєтовіші в Рамбуйс: «Якби я мав таку армію, яку має ОУН, німецький чобіт не топтав би французьку землю».

Природно, мене здивувало й зацікавило, звідки де Голль має свідчення про діяльність ОУН в Україні. А між тим, не така це вже й дивина з погляду нашого сьогодення: багато чого таємного стало явним.

УГВР, що постала в середині липня 1944 року як верховний політичний центр загальнонаціонального характеру для боротьби проти німецьких та більшовицьких окупантів, покликана була репрезентувати цю боротьбу на закордонні. При посередництві Вільгельма фон Габсбурга (Василя Вишиваного) і Євгена Врецьони, котрі під ту пору проживали у Відні, Генеральний Секретар зовнішніх справ УГВР Микола Лебідь, прибувши до Парижу, повів таємні переговори з комісарами генерала де Голля. Про ці переговори я, можливо, ніколи не довідався б, але моя примхлива доля повелася так, що я під час серпневого повстання парижан стояв пліч-о-пліч на барикадах міста з газетярами часописів «Фігаро» і «Ліберасьйон», які мали тісні зв'язки з адміністрацією «Воюючої Франції». Вони й оповіли дещо про таємні переговори української делегації УГВР і вивели мене на зустріч із земляками з далекої України.

Іх було троє. Всі троє галичани, що було легко розпізнати з вимови. Виділявся серед них коренастий чоловік нижче середнього зросту, з рішучим виглядом та ясними розумними очима. Він здавався людиною надто енергійною та самовпевненою. Це і був Микола Лебідь, хоч я не знав тоді, хто він, як і його колега, – у спілкуванні вони послуговувалися легендами (псевдонімами). Цього вимагали правила конспірації.

Лівим берегом Сени ми вийшли до Аустерліцького мосту. Між замкнутими рундуками букіністів мерехтіла сріблястими блискітками ріка. Набережна дихала чарівним безомінням. Два тижні тому скінчилося повстання. До Парижу вступили союзні війська. Парижани втішалися перемогою, хоч до кінця війни ще залишалося вісім місяців. Небо блякло, наливаючись акваринною густиною. На місто опускався тихий осінній вечір, ще теплий,

але вже вологий. У небі помалу спалахували яскраві зорі, а на сизі дахи будівель осідали сутінки.

Мої супутники були стримані й не багатослівні. Як мені здалося, їм шалено хотілося прискорити події, підштовхнути час фізично, щоб він не гаявся, і тепер, коли перед ними відкривався Париж, вони з душевним трепетом очікували наслідків своїх переговорів. Здогадуючись про їхній настрій, я, щоб прислужитися землякам, запропонував подати до одної з відомих мені газет інформацію про стан справ в УГВР, але Микола Лебідь якось знервовано застеріг, що за такий вчинок можна поплатитися життям, щоправда, не уточнюючи кому – їм чи мені.

Відтоді минуло п'ять десятиліть. Багато чого змінилося і в особистих долях окремих людей, і в цілому світі, і не мені виступати в ролі літописця пережитої півстолітньої епохи.

На мапі світу постала нова незалежна держава – Україна, шлях до волі якій торувала в надзвичайно складних і трагічних умовах також Українська Головна Визвольна Рада, про котру так кортіло мені написати по свіжих слідах у чужій державі, але цього зробити не дозволили обставини.

Після закінчення наукової конференції, присвяченої 50-річчю створення УГВР, я з багатьма іншими учасниками конференції побував на північному узбіччі гори Виділок біля села Сприня на Самбірщині, де під посиленою охороною трьох відбірних сотень УПА відбувся Перший Великий Збір УГВР 11–15 липня 1944 року. Про характер нарад, як свідчили поодинокі очевидці, що zostалися в живих, не знали навіть охоронці.

І ось я стою біля гранітного каменя – пам'ятного знака, де була лісничівка, в якій проходив протягом п'яти днів Великий Збір УГВР.

Більшовицькі вандали, щоб вивітрити людську пам'ять про історичну подію, знищили лісничівку, її нині хіба що можна побачити на світліні, зробленій у ті дні Миколою Лебедем і ним же збережений для нащадків. На зрізі гори розташувалися тепер будиночки табору відпочину для дітей «Прикарпаття», а на узгір'ї, за табором, з південного боку височіють німі свідки Великого Збору – стрункі сосни й смереки.

Слухаючи розповіді поодиноких учасників Першого Великого Збору УГВР – їх залишилося в живих не більше півдесятка з двадцяти членів УГВР, не рахуючи п'ятьох членів, які дали свою згоду на членство в УГВР, але не брали участі в нарадах з технічних причин, та п'ятьох кооптованих членів УГВР – я подумки переносився в ті героїчні, буремно-тривожні дні. До лісничівки зійшлися люди різних політичних поглядів, провідники активної діючих партій, а також представники поза політичних середовищ. Особливо численною була депутація з Наддніпрянщини. Прибули сюди й колишні учасники революційних подій 1917 року, зокрема Кирило Осьмак, вибраний на Великому Зборі УГВР її президентом, чільні діячі Василь Потішко й Петро Чуйко.

Насамперед гостро постало питання, як назвати верховний орган українського народу в його революційно-визвольній боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу. Після жвавих дискусій дійшли згоди назвати себе Українською Головною Визвольною Радою. (Цю назву прийняли на засіданні Ініціативного комітету 11 червня 1944 р. – **Н.О.**) Своїм корінням ця назва сягала в давню історичну традицію, а головне, що вона ставала спадкоємницею надбань доби української національно-демократичної революції 1917–1920 років, з тією різницею, що рішення УГВР чітко окреслювали без жодних хитань у бік союзу з Москвою основну мету – створення Української Самостійної Соборної Держави, тим самим виправляючи помилку Центральної Ради.

Кажучи про спадковість, мав рацію Мирослав Прокоп, ветеран УГВР, який брав участь у Першому Великому Зборі в лісничівці біля Сприні, підкреслюючи, що творці Української Головної Визвольної Ради були свідомі великої відповідальності, яку вони брали на себе. Проте ніхто з них, мабуть, не сподівався, що заснована ними УГВР зможе виконувати свої обов'язки верховного керівництва підпільною і збройною боротьбою аж до початку

1950-их років. Мужність і героїзм членів УГВР гідні подиву і всебічного наслідування.

За різних обставин у поєдинку з ворогами, переважно з московсько-більшовицькими заїдами, впали смертю хоробрих Ростислав Волошин, Петро Чуйко, Йосип Позичанюк, Роман Шухевич, Микола Дужий, Василь Охримович.

Трагічна доля спіткала Президента УГВР Кирила Осьмака. Я бачився і розмовляв з його донькою Наталкою. Відомий діяч Української партії соціалістів-революціонерів і Центральної Ради, він зазнав гонінь і репресій з боку більшовицького режиму. Сидів у в'язниці і відбував покарання у концтаборі ще до війни. Підступно схоплений карателями НКВД, Кирило Осьмак не зрадив ні себе, ні своїх друзів, за що поплатився довичним тюремним ув'язненням. Він просидів у в'язниці 16 років і помер у 70-літньому віці у Владимирській тюрмі 16 травня 1960 року.

Доживають віку в еміграції члени УГВР Зенон Пеленський, Лев Шанковський, Мирослав Прокоп, о. Микола Галанти, Микола Лебідь, о. Іван Гриньох. Василь Кук мешкає в Києві.

Гортаючи документи УГВР тих пам'ятних літ, я поринаю то в радісно-піднесене збудження, то в невимовну тугу. Жменька самовідданих патріотів-ентузіастів, затиснута в прикарпатському регіоні між молотом і ковадлом – гітлерівською Німеччиною та російсько-більшовицькою Москвою, зуміла в лічені дні зробити те, чого в умовах незалежної України досі не здатна зробити Верховна Рада: накреслити загальні основи устрою УГВР від Великого Збору до обрання Президента та Президії, опрацювати положення Генерального Секретаріату, Генерального Суду й Контрольної Колегії, прийняти Платформу УГВР, видати Універсал із закликом до боротьби з ворогами України.

Природно, що це викликає збудження в кожного, хто вболіває за долю рідної Вітчизни, яка опинилася на середдоріжжі, пограбована та ославлена. Від цього й законірна туга: які ж бо ми недолюбі.

Масмо незалежну державу, а все ще плентасмося за подіями, поглядаючи на окривавлену білокаміну Москву. «Вчорашні», пройняті ностальгією за минулим, прагнуть стати «завтрашніми», підступно плануючи комуністичну Вандео, якщо не в Криму чи Донбасі, то де-небудь на півдні України або на Закарпатті. Все ще слізно оплакується брежнєвський «фай» та дешева ковбаса. Картається і поливається брудом український націоналізм, який виявився єдиною організуючою, народнозахисною силою, стежею універсальних ідеалів свободи і справедливості, здійсненням волі нації до життя і влади у власній державі, прав людини і співвідповідальності за долю планети з усіма прогресивними силами людства.

Настав час прозріння, час збирання каменів. Саме в цю тривожну мить, відкидаючи всякі балачки про офіційний статус російської мови та зміну пріоритетів у зовнішній політиці України, незалежно від кого б вони виходили, необхідно стримати інерцію відчуження і ворожнечі між собою, започаткувати доцентровий рух на єдність нації. Інакше кажучи, треба по-діловому поєднати провідні ідеї державотворення – демократичну, національну і соціальну, як це робила УГВР.

Україна на порозі XXI століття не може бути ні мононаціональною, ні поза національною. Вилучення національної, а точніше – націоналістичної ідеї перетворює народ на населення, причому іншої держави, як це вже не раз було в нашій історії. Демократична ідея покликана гармонійно поєднати дві подібні, але діаметрально протилежні ланки по боках Вона має бути центром притягання обидвох крайнощів, а не тільки точкою відштовхування їх обох. І так само нехтування соціальними інтересами народу виснажує його і перетворює на легку здобич чужинців. Тож пильнуймося! Не впадаймо в ейфорію.

Уроки і досвід УГВР – наочна пересторога. «Віriamo в твої здорові сили, Український Народе, вони служать запорукою нашої перемоги», наголошено в Універсалі Української Головної Визвольної Ради. Слова цієї Віри звучать і сьогодні надто актуально.

АКЦЕНТИ

НЕОБХІДНІСТЬ СВЯТИНЬ

Події у Франції не розмежовують християнську чи постхристиянську цивілізацію із мусульманською. Вони розмежовують культуру взагалі та нігілізм узагалі.

Юрій ЧОРНОМОРЕЦЬ,
доктор філософських наук

Із чого починається людяність? Із релігійного чи квазірелігійного «табу». Щось відділяється як священне від профанного і підноситься на певну висоту шанування. Щось забороняється як занадто низьке. Після такого розмежування стають можливими усі релігійні розповіді та ритуали, усі міфи та казки. На цьому ґрунті виростають і логос науки, і софія філософії, і краса мистецтва, і відчуття гідності свободи та негідності рабства.

Сучасна криза людяності дуже проста: хтось не визнає права інших на святині.

• Карикатуристи не визнавали права на гідність у віруючих усіх релігій, у громадян будь-яких національностей. Діставалося всім, і метою карикатур було саме перейти усі межі забороненого, які знала культура. Найбільше дісталось навіть не мусульманам, а християнам: Свята Трійця на одній із карикатур була зображена як акт спілкування Отця і Сина і Святого Духа у сексуальному акті. Мрія карикатуристів була проста: світ без релігійних, національних та інших розрізень. Чому б не бути такої утопії реальною перспективою. Адже ЄСРП майже сформував нову людину без низки ознак...

• Своєю чергою терористи не визнавали святині людського життя. Тероризм завжди ґрунтується на певній ідеології, яка бажає спровокувати кінець одного соціального порядку і початок нового. Терористи давно вже не намагаються залякати (хоча про це говорить етимологія слова). Вони не намагаються захистити упосліджених (раніше це були пролетарії, тепер – мусульмани). Терористи намагаються зруйнувати весь світ, на зміну якому має прийти реальність, у якій немає Заходу та Ізраїлю. І чому б ця утопія не була реальною перспективою? Адже впала колись Римська імперія та варвари поживилися, а з часом і непогано влаштувалися на її руїнах та стали законними спадкоємцями і відновлювачами традицій...

• Два нігілізми зіткнулися в своєму протистоянні, і саме цим зумовлена увага преси. Ну і Париж. Те, що християнське населення Іраку скоротилося із мільйона до 200 тисяч – турбує лише Папу. Те, що у про-

тистоанні християн і мусульман у Нігерії минулого тижня загинуло дві тисячі людей – мало кого цікавить, до всіх цих смертей звикли. Соціологи підрахували, що три мільярди людей ризикують стати випадковими чи не випадковими жертвами терористів, коли йдуть до своїх храмів чи молитовних будинків. Солідарність мільйонів у протесті проти тероризму – прекрасна річ, якої потрібно навчитися. Але сама ця солідарність не стане запорукою суспільного спокою.

• Карикатуристи допустилися величезної помилки. Неповага до релігії була викликана їх переконанням у необхідності повної світськості соціального простору. Між тим секуляризація або витіснення релігії із публічного простору, зростання числа атеїстів – усе це тенденції минулого, які зникли в кінці 1970-х. На зміну їм прийшло «Велике повернення» – релігія повернулася у публічний простір у мисленні Дж. Картера і Р. Рейгана, в іранській революції, у поширенні п'ятидесятницького руху та в безлічі інших форм. Про всі аспекти і тенденції можна почитати у книжці Віктора Єленського «Велике повернення», яка видана УКУ два роки тому. Ми самі були свідками постсекулярності Майдану, присутніми як Церква у епіцентрі подій, так і звернення самих людей до Церкви. Чи можна релігію витіснити із суспільної сфери, повернути її до статусу приватної справи, про яку не говорять після подвигу Михайлівського? У Франції намагалися знищити можливість постсекулярного стану суспільства, бо саме в цій країні секуляризм став частиною політичної культури навіть більше, ніж атеїзм – частиною офіційної культури в ЄСРП. На відміну від інших країн Європи та Америки, Франція заперечує можливість повноцінного співробітництва церков та держави, і проводить таку політику з 1905 року. І це при тому, що в Першій світовій війні Францію спасли дивізії, набрані із католицьких патріотів, зупинивши наступ німців 1914 року. Насмішки над християнами карикатуристів – це такий самий безглуздий і неможливий крок, як карикатури на Небесну Сотню в українській пресі. Але чому неможливе є можливе? Диктатура посередності. На місце Бога і батьківщини, на місце всіх цінностей та людяності поставлений один ідол – Я та бажання цього Я. І цей ідол захища-

ється правовою державою, навіть тоді, коли у жертву собі він вимагає усе святе, що було в історії Франції та світу. Адже мусульманська спільнота подавала у суд на карикатуристів, і суд поставив право знущатися над усіма цінностями та ідеалами як абсолюти і відмовив мусульманам у праві на власну гідність як вірних. Що це було для мусульман? Уявіть собі, що на вашу родину з'являється похабна карикатура у журналі із 60-тисячним тиражем. Ви звертаєтесь до суду, а вам кажуть: свобода слова, свобода критики, все нормально. Диво у тому, що мусульмани Франції стерпіли – продовжують працювати, служити в поліції та армії, не перестають бути лояльними громадянами. Але це не означає, що хтось має право знущатися над їхньою гідністю. Адже йдеться не про образ релігійних почуттів – оскільки це річ відносна. Мова йде саме про образ гідності кожного мусульманина як людини. Так само як карикатури на католиків ображали саме гідність кожного католика – від Папи і до останнього учня недільної школи... Рано чи пізно терпіння мусульман і католиків до такого роду знущання над релігією та ними самими закінчиться. І це може стати кінцем для Франції. Можна пережити власних Брейвіків та «Аль-Каїду». Але не можна пережити такого розмежування, як у Нігерії. А саме до цього може призвести тенденція на насмішки над релігією на рівні нижче поясу. Ідеологічний тероризм карикатуристів для Франції навіть більш небезпечний, ніж ісламські радикали чи майбутні Брейвіки, які обов'язково з'являться. Це сьогодні католицькі теологи намагаються сказати, що у насмішках над християнами та їхніми святинями немає нічого страшного. Завтра вже ніхто так не думатиме, і люди вимагатимуть поваги до власної гідності у всій її повноті, що включатиме і повагу до релігійної ідентичності, – не меншу, ніж повага до статі чи національності.

Кожен має право на гідність. І ці переконання та гідність треба поважати. Мусульманський світ не прийде до цієї істини, якщо Захід не показуватиме приклад поваги до гідності та переконань кожного. Якщо Захід не згадає, що гідність та свобода іншого, його особистість та ідентичність – це є межі моєї свободи думки і слова

• Події у Франції не розмежовують християнську чи постхристиянську цивілізацію із мусульманською. Вони розмежовують культуру взагалі та нігілізм узагалі. Ісламський тероризм як ідеологія не менш нігілістичний, ніж світогляд карикатуристів. Вони нібито відновлюють «чистий іслам». Заради цього уся ісламська тисячолітня культура оголошується «забобонами», які мають бути знищені. Із зав'язанням більшовиків руйнуються ісламські та неісламські святині. Оголошуються «невірні-

ми» мільйони мусульман, кожного з яких можна і потрібно вбивати. На наших очах мусульманська цивілізація не постає проти християнського і постхристиянського світу, а переживає власну кризу, яка поєднує у собі найгірші риси візантійського іконоборства, європейської реформації, російського більшовизму. На жаль, низка мусульманських країн із симпатією дивився на радикалів. Так само, як колись французькі інтелектуали захоплювалися Сталіним. Протверезіння мусульманського світу – необхідне як повітря. І воно має бути таким само, як колись і Вестфальський мир 1648 року: кожен має право на власні переконання. Кожен має право на гідність. І ці переконання та гідність треба поважати. Мусульманський світ не прийде до цієї істини, якщо Захід не показуватиме приклад поваги до гідності та переконань кожного. Якщо Захід не згадає, що гідність та свобода іншого, його особистість та ідентичність – це є межі моєї свободи думки і слова. Не згадає, що у суспільстві справді є недоторканні – і це кожен ближній та дальній. Світ політичної карикатури має залишити своїми персонажами тих, хто вирішив піти на публічний театр – тобто політиків. Це люди, які ризикують своєю гідністю і беруть участь у ризикованій авантурі. Усі інші мають право на повну недоторканність їхньої гідності як святині. Євреї мають право на те, щоб у Франції на початку ХХІ століття не було антисемітських карикатур, мусульмани – на те, щоб не було антимусульманських, католики – щоб не було антикатолицьких.

• Хай там хоч яке минуле і сьогодні, хоч які священні книги та традиції, конституції та закони, слід боротися за майбутнє – через відновлення справжніх цінностей. Серед яких гідність кожного – найперша. Потрібно боротися за реформацію духа, щоб повернення релігії було початком нової світової реформації із духом посткапіталістичної етики солідарності. Сьогодні потрібно пам'ятати: повернення релігії у суспільну сферу може набути антицивілізаційних форм: від нігілізму терористів до імперіалізму і фашизму русміра. Лише справжня культура, насамперед – релігійна та громадянська – може врятувати від безодні нігілістичного насилля сьогодні та завтра весь світ від Франції до Нігерії, від Донбасу до Ізраїлю. У своїх лекціях Мераб Мамардашвілі використав таке вдале порівняння. Людяність – це тонка плівка над безоднею, і ця плівка легко рветься, але важко відновлюється. Культура, освіта, релігія, філософія – це засоби постійного відновлення й оновлення людяності. І вони мають бути союзниками кожної нації в її змаганні за власну гідність, людяність, за власне майбутнє.

«День», №4, (2015)

БУКОВИНА ІНФОРМУЄ

ДОЛЯ УКРАЇНИ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД КОЖНОГО З НАС

У неділю 18 січня, біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбулося зібрання небайдужих громадян області, які засудили дії окупантів під Волновахою.

Загинули мирні, ні в чому не винні люди. Так вчиняють лише терористи. І думаю, що ті нелюди, які привели до загибелі цих людей, ще одержать заслужені покарання.

Виступила Т. Мінченко, огорнута великим нашим прапором, вона тримала в руках великий плакат «Я – Волноваха». Говорила, що під час так званого перемир'я наші бійці несуть втрати. Ми розраховуємо на четверту хвилю мобілізації солдат з тим, щоб вибити клятого ворога з нашої землі. Схиляємося перед мужністю воїнів, які захищають нас. Ми тримали плакати «Путін – кат – убивця», «Путін – ти будеш відповідати за вбивства невинних людей». «Донбас, Луганськ – це Україна» та ін.

Олена Калмикова з партії «Свобода» збрала підписи на захист людей Донбасу, щоб визнати Росію і Путіна терористами.

Ми говорили про те, що схиляємо голови перед нашими волонтерами, які

надзвичайно багато роблять в справі допомоги нашим бійцям на війні.

На Буковині є багато чудових волонтерів, серед яких особливо вирізняється прекрасна людина – Галина Йосипівна Абрам'юк. Вона вміє активізувати людей і завжди перебуває в центрі всіх подій Майдану, не дивлячись на свою зайнятість, як завуча міської гімназії. А як можна обійти Ольгу Кобевку, яка вже багато разів побувала на Донбасі. Стільком людям допомогла, нагодувала, вдягнула. Вона була в центрі тих жакливих подій у гарячих точках Донбасу. Ми низько схиляємося перед такими людьми.

Єднаймося, допомагаймо, чим можемо, нашим бійцям, які захищають нас з вами, жертвуючи своїм найдорожчим – життям. Адже від кожного з нас залежить доля нашої нещасної України.

Боже Великий, Єдиний, наш Україну храни!

Слава нації! Смерть ворогам!

М. КИСІЛЬОВА,
м. Чернівці

НА ПУЛЬСІ

В районі аеропорту "Донецьк" тривають запеклі бої

У районі аеропорту Донецька продовжуються запеклі бойові дії. Терористичні війська дійсно підірвали перекриття нового терміналу аеропорту, повідомили у прес-службі Міноборони. "Є загиблі серед військовослужбовців української армії та поранені", – йдеться у повідомленні.

У Міноборони підтвердили, що вчора група українських військовослужбовців дійс-

но потрапила у полон. "Супротивник несе численні втрати у значно більших обсягах, ніж ми. Наші воїни продовжують залишатися у будівлях та території аеропорту та на опорних пунктах навколо летовища. Під час ведення бойових операцій наші військові користуються знанням місцевості для утримання позицій та продовження оборони", – йдеться у повідомленні.

Генсек НАТО – про агресію Росії

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг (Jens Stoltenberg) констатує присутність російських військових на сході України та збільшення кількості важкого обладнання і закликає Росію вивести війська та припинити підтримку сепаратистів. Про це він заявив у середу в Брюсселі на спільній з прем'єр-міністром Норвегії Ерною Солберґ (Erna Solberg) прес-конференції, повідомляє власний кореспондент УНІАН.

«Те, що ми бачимо, це те, що росіяни пересувають сили в і з України, що вони мають велику кількість (військ) на кордоні. Я не буду коментувати конкретні цифри. Але я

можу сказати, що на сході України є російські військові, ми також бачимо важке обладнання та збільшення на сході України кількості російського обладнання. Ми говоримо про танки, артилерію, броньовані машини, системи повітряного захисту», – сказав він.

Генсек констатував, що «ця російська військова присутність з військами обладнанням на сході України не сприяє мирному вирішенню». «Саме тому ми закликаємо Росію припинити підтримувати сепаратистів, вивести свої сили з України та поважати Мінські домовленості», – закликав Столтенберг. Він також заявив про підтримку Україні.

АКТУАЛІЇ

ТЕРОРИСТИ-АГРЕСОРИ ЧИ БІЗНЕС-ПАРТНЕРИ?

Тарас ПРОЦЕВ'ЯТ

Під час першої чеченської війни Президент Чеченської Республіки Ічкерія Джохар Дудаєв у розмові з автором цих рядків у Ведено в квітні 1995 року нарік сучасну російську політику «русизмом» – людино-ненависницьким сплавом гітлерівського фашизму з ідеєю вибраного «наднароду-месії» задля винищення та підкорення інших народів. Путінська Росія в 2014-му військовою агресією проти України демонізувала «русизм» у «фрашизм».

13 січня 2015 р. під Волновахою обстріляно «градами» з території «ДНР» рейсовий автобус. Загинуло 14 цивільних громадян, поранено 15. Ввечері, 19 січня, на території Московського райсуду в Харкові прогрімів вибух. 14 людей, переважно майданівських активістів, госпіталізовано, частина з них – у важкому стані. Експерти виявили пакет з предметом, загорнутим у кольори російського прапора та георгієв-

ської стрічки. 20 січня в Запоріжжі підірвано залізничний міст – паралізовано важливу артерію для доставки техніки в зону бойових дій. За останні 10 місяців на нас сиплеться інформація про теракти та нейтралізацію українськими спецслужбами десятків вишколених в Росії терористичних груп від Запоріжжя і Харкова до Одеси, Києва і Львова.

Минулий тиждень Україна жила очікуванням визнання Європарламентом і Радою ЄС «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями. Таке рішення мало б вагомий правовий та політичний наслідок. Воно відкривало шлях до визнання Росії державою, яка підтримує та спонсорує тероризм, застосування до Росії значно жорсткіших санкцій, радикальної ізоляції терористичних утворень «ДНР» і «ЛНР» та Росії в світі.

Зауважимо, що резолюція Європарламенту 15 січня найбільш безкомпромісна та жорстка щодо Росії за час її агресії проти України. В разі погіршення ситуації ЄС має бути готовим до відсутнього посилення санкцій. Твердо підтримано політику невизнання незаконної анексії Криму Росією.

Вперше підкреслено, що немає жодних обмежень для постачання в Україну летальної зброї задля зміцнення її обороноздатності, в тому числі на умовах «ленд-лізу». Однак щодо «ДНР» та «ЛНР» застосована компромісна формула: визнано лише, що вони застосовують терористичні методи діяльності.

Отже, не відбулося. Ми знову розчаровані Європою? Однак анонсовані рішення Європарламенту та Ради ЄС визнання «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями радше нагадують операцію прикриття бездіяльності української влади. Бо що робили наші можновладці у цьому напрямку майже рік? Де аналогічні рішення, хоча б наближені до резолюції Європарламенту, новообраної Верховної Ради, РНБО, Уряду? А вже після засідання Ради ЄС, очільник українського МЗС Клімкін робить відкриття: для визнання «ДНР» і «ЛНР» терористичними на міжнародному рівні потрібне юридичне обґрунтування та рішення судів. І перший такий суд відбувся лише 15 січня цього року. Громадянина Росії, члена угруповання «ДНР»,

засудили до позбавлення волі строком до 8 років за створення терористичної організації.

Чи маємо ми право вимагати від наших партнерів визнання «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями, введення більш жорстких санкцій за умов невиконання українською владою домашнього завдання – правового визнання терористів – терористами, а Росію – агресором? Держава Україна досі не ввела власних санкцій щодо держави-агресора, до чого зобов'язував закон, проголошений ще попереднім парламентом.

Ми бідкаємося «націоналізацією» російськими окупантами державного майна в Криму. А де ж тоді позови держави у міжнародні суди? Вони відсутні. Чому досі не проведено в Україні націоналізації майна російських та доморошених олігархів, які фінансують інтервенцію та тероризм? Досі не арештовані ані вітчизняні випсепаратисти, ані їхнє майно.

В Росії продовжують працювати підприємства українських віполігархів, сплачуючи податки і т.ч. опосередковано фінансуючи агресію проти нашої країни. Держава Україна продовжує на кабальних умовах закуповувати в Росії газ, вугілля, електроенергію. Не вжито заходів щодо припинення нелегальної торгівлі в Україні видобутого на окупованих територіях Донбасу вугілля, контрабандних цигарок, алкогольних напоїв, «віджатих автомобілів», наркотиків, зброї тощо.

Ми ведемо переговори високого рівня за участі підросійського

ОБСС з терористами та підписуємо з ними документи про мир, оголошуємо перемир'я, якого жодної хвилини не дотримуються ні терористи, ні регулярні війська держави-агресора. Одночасно РНБО періодично оприлюднює перелік регулярних частин російської армії, БТГ, танкових, артилерійських підрозділів, які з часів трагедії під Іловайськом, відкрито «блукуючи», воюють на Донбасі.

Повинні розуміти – путлівська Росія не залишить нас у спокої. Мир можливий лише за умови нашої перемоги. Не можемо перемогти військово – шукаймо інший ефективний спосіб. Мусимо терміново виконати домашнє завдання для підготовки визнання на міжнародному рівні «ДНР» і «ЛНР» терористами, а Росію – агресором. Перше – відкриє дорогу до посилення санкцій, як то припинення доступу до SWIFT, деконвертації рубля і таке ін. Друге – відкриє шлях до позбавлення Росії права голосу в Радбезі ООН та притягнення агресора до міжнародної відповідальності.

Тому для українських владоможців настав час істини, час активної дії, час наступу – шанс стати державними мужами, відмовившись від політики подвійних стандартів. Якщо почуваються нездатними – краще піти добровільно, щоб не «вляпатися» в історію януковичами, пшонками та захарченками та їже з ними, звільнивши шлях новій генерації, народжений Революцією Гідності.

Київ,
21 січня 2015 року

ПЕРЕДМОВА

ТИХИЙ ПОДВИЖНИК

Євген СВЕРСТЮК,
письменник, лауреат
Державної премії
імені Т. Г. Шевченка

Перед нами – книжка воляника («...І гинули першими»), що втілює у собі принципи українського націоналіста, котрий щодня несе свій обов'язок ось уже упродовж дев'яноста літ. Степан Семенюк написав її як притчу про життя, яке ставить завдання – і їх треба постійно розв'язувати з гідністю й честю. Він жив у гущі національної боротьби, але жив як аскет у миру. То важче, ніж у монастирській обителі. «А хто таке нині помітить?» – резонно запитає читач. Хтось та й помітить.

У пошуках імен, що примножили добру славу Волині, заглиблюєшся у світ багатий і невідомий, про який писав Павло Грабовський:

*Моя хвала трудівникам незнанім,
Що здвигли мисль по селах, хуторах,
Цуравшись власних мрій золототканих.*

Коли в 2010 році я висунув на премію імені Василя Стуса ім'я Степана Семенюка, мене запитали:

– Хто це? Які в нього книги?

– Книг, мабуть, нема, – кажу. – Але є біографія. З неї побачимо, що почав він писати уже в 40-ві роки ХХ століття й був настільки високо оцінений НКВД, що в 1944 році вони уже шукали його. Коли автор потрапив до них у полон з документом на ім'я Степана Семенюка, вони добивалися «підноготної правди» і, не добившись, про всяк випадок дали йому «висшю меру». Потім амністія, етапи...

І все ж таки прочитаємо автобіографію тієї людини. Ось як Степан Драницький (його справжнє прізвище) пише про себе сам: «Народився я 19 січня 1920 року в сім'ї Тетяни і Василя на історичній Волині. Було нас четверо хлопців і сестра Марія. Найстарший Остап загинув, визволяючи Латвію, Андрій (псевдо Мім) був окружним

господарчим референтом ОУН і районним ОУН Луччини, загинув у 1945 році від куль НКВД. Іван, районний Колківщини, загинув 1945 року також від куль НКВД. Мама, Тато і дружина Андрія з п'ятилітнім сином були депортовані 15 травня 1941 року в Тюменську обл., де Тато помер з голоду 1945 року. Мама двічі втікала із заслання, похована в м.Луцьку.

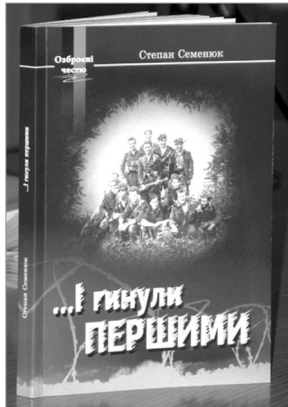
Чотири класи початкової школи я закінчив у селі, а тоді вчився і працював у Луцьку. Член ОУН з 1938 року.

З приходом большевиків пішов працювати вчителем. Пройшов так звану перепідготовку вчителів у секції істориків. 30 серпня 1940 року, уникаючи арешту, перейшов у підпілля. Організовував визвольний рух в Острожецькому районі на Дубенщині, де після Акту відновлення Української держави 30 червня 1941 року, організував українську державну адміністрацію. Під німечкою окупацією далі перебував у підпіллі на нелегальному становищі, організовуючи боротьбу з окупантом.

9 вересня 1944 року потрапив у полон НКВД – був арештований і засуджений Ревтрибуналом військ НКВД Рівненської області на кару смерті за статтею 54 – «збройне вторгнення на територію СССР», та іншими пунктами 54-ї статті КК УССР.

Після семидесятиденного перебування у смертній камері був «помилований» двадцятьма роками каторжних робіт. Покарання відбував у лагерьх Тайшетлага, Норильлага і Горлага. Тут у 1953 році був учасником організованого опору, що охопив усі лагери Норильська, в яких перебувало близько 30 тисяч політичних в'язнів.

Після розгону повстання разом з іншими учасниками був ув'язнений у так званому Центральному політизоляторі у Владімір-над-Клязьмою, бо в «секретній записці» уповноваженого МГБ написано, що я був «активним організатором повстання в Горлазі № 3», хоч насправді ані разу не вис-

тупав і не був членом страйкового комітету.

Невдовзі був притягнутий до відповідальності «за анти-советську агітацію» (йшлося про статті, написані мною з нагоди 300-ліття Переяславської угоди) й організацію «терористической банди в лагере».

«Відвідав» ще тюрми в Ярославлі і на Красной Пресне в Москві, щоб опинитися в Мордовії. У вересні 1955 року, мене як підданого Польщі за «тяжкі злочини рішенням уряду СССР передали в розпорядження уряду ПНР». Так разом із двома сотнями інших громадян Польщі в Бресті передано нас польській в'язничній службі.

Нас, в'язнів, відправили до окремої зони в «осередку праці» недалеко від міста Влоцлавка, що в Центральній Польщі, звідки згодом звільнили. Вийшовши на волю, працював на будівництві, здобував освіту. Є членом Українського суспільно-культурного товариства – Об'єднання українців у Польщі.

Завжди жив Україною, брав участь у національно-патріотичних заходах у Криму, Одесі та інших місцевостях, нині беру участь у різних конференціях, з'їздах, зустрічах з молоддю.

14 січня 2010 року в залі колишнього будинку Центральної ради виступив 90-річний лауреат премії імені Василя Стуса, скромний і тихий Степан Семенюк. Була така тиша, яка буває при зустрічі зі справжністю, рідкісною в наші часи.

У книзі про пережите він описав свої етапи. Скромно і скупі. Здається, не обминув жодного страшного комуністичного концетрака ХХ століття. Але важливо після того всього залишитися діяльним і завзятим, об'їздити майже всю Україну (проживаючи в Польщі) і бути учасником того, що тепер у нас діється.

Степан Семенюк належить до покоління тих учасників національно-визвольних змагань, які діяли в умовах неможливого і всупереч обставинам. Вони говорять тільки по суті – нічого зайвого, і мовчки роблять свою справу.

У Норильську та в інших лагерьх С.Семенюк часто контактував з Данилом

Шумуком, теж воляником, автором яскравих спогадів «Пережите і передумане». В польських, німецьких і російських лагерьх та тюрмах Шумук провів 42 з половиною роки. У Франції його зустрічали як вічного в'язня, адже такий термін ув'язнення важко уявити, а коли ось такий ветеран боротьби за правду ще й ефектно, цікаво говорить – то справжнє диво.

Він справляв незабутнє враження. Степан Семенюк набагато тихіший. У нього не було захоплення, а потім – боротьби із комунізмом. У його спогадах нема гострих діагностичних діалогів. Він із юнацьких років – бандерівець, «вірний на життя і смерть ідеї нації, і не здається, хоч би проти нього був цілий світ». На таких абсолютно надійних юнаках і тримався дух боротьби УПА проти коричневих і червоних окупантів.

Важко уявити його публічні виступи перед молоддю чужої держави. Зате він систематично виступає в пресі – і в Україні, і Польщі. Його ім'я запам'ятовується серед імен тих авторів, твори яких треба читати.

Мені не доводилося чути від нього гострих суджень про колег чи противників. Чи тут діє християнське правило «не судить», чи просто неістотно говорити про ваді окремих людей?

Але скрізь без Семенюка не обходилися організації опору в лагерьх, скрізь він брав зовні малопомітну, але діяльну участь, про що були інформовані спецслужби... За таку органічну скромність і розумну співпрацю його дуже шанували друзі по боротьбі, а для нього це було лише дотриманням кодексу честі українського націоналіста.

Такий аскетизм Семенюка, безперечно, корелює з його глибокою християнською вірою, що було також характерним для багатьох учасників українських визвольних змагань. Для нього характерне релігійне мислення і той дух християнської стійкості, на якому й стоїть наш народ віками.

Ця книжка може й не була б написана, якби не педагогічна потреба, яку завжди цінували в діяльності УПА. Добрий приклад – то основи виховної роботи в патріотичному середовищі, і він вартий більше за всяке ідейне навчання. Степан Семенюк – добрий учитель, і це – чи не найголовніший слід у житті подвижника, який на вітар Батьківщини поклав усе своє життя.

ГОЛОС ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

«МИ БРАЛИ МІСЦЕВИХ У ПОЛОН, КАТУВАЛИ, ВБИВАЛИ» –

розмова з російськими найманцями

Мешканець Донецька після зустрічі з «ввічливими людьми» вирішив йти в партизани

Цю розповідь я відтворюю по пам'яті. Саня, як він назвався, сказав, що терпець увірвався, і «він починає воювати з тим падлом, що прийшло на землю Донеччини». Записано по пам'яті, то мабуть якісь подробиці стерлись, а дещо можливо й неправильно зрозумів. Та якщо Саня живий, то вже партизанить, я впевнений.

«Ось ти служив ще в радянській армії і зможеш мене зрозуміти. Біографія моя проста, як дві сторінки відкритої книги. Я шахтарчук. Батя відпрацював у шахті недовго. Мені було десять років, коли загинув. Мати важко піднімала нас трьох. Батько був простим ГРОЗОМ (гірничий робітник очисного забою. – Ред.), а мама закінчила вищий навчальний заклад і працювала в школі вчителем. Весь час у нас в хаті товклись її учні. Покохала простого шахтаря – так до смерті й залишилась вірною першому коханню. Сестрички вирости, вже заміж повиходили, внуків тепер доглядають. А я пішов у військове училище, на початку 70-х закінчив. Потрапив в розвідку. Остання посада – командир розвідроты.

Потім було поранення, ще за радянських часів. Все соціалізм з інтернаціоналізмом на земній кулі насаджували. Відправили по комісії. На «гражданці» довго себе не міг знайти. Дружина загинула під час безладів в одній із «братерських республік». Син теж офіцер, в російській армії. У Чечні отримав поранення, став інвалідом. Навіть пенсію нормальну не призначили. От з ним і повернулися на Донбас два інваліди. Я тут знайшов добру роботу, от тільки сина втратив... Старі рани дали себе знати. Серце не витримало.

Зараз думаю, що мабуть був би він живий, воював би проти своїх однополчан. Страшенно ненавидів російську армію.

Мені багато чого розповідав, що там коїлося в дев'яності.

Коли почалась євромайданівська революція, я її не сприймав. Ось не міг зрозуміти того бунту, хоча ненавидів Януковича, мабуть, більше, ніж всі майдани ці разом взяті! Не може зек очолювати державу. Я знаю донецьку глибину, жив серед шахтарів, знаю їхні родини. П'яниці, п'ють навіть жінки, багато з них не працюють. Точать ляси, в лото грають або в карти. Приготувала чоловіку обід і понеслась із сусідками плітки розповідати. Стільки грязюки на мою маму вилили... Не їхня вона була, «учительша». Коли дивився в телевізорі мітинги за Януковича, бачив своїх земляків та землячок, що за стакан горілки й маму рідну продадуть. А їм ще й гроші платили.

Оте болото й стало «біомасою», що підняла наверх Януковича. Для них він сталон. Із зеків у президенти. Із бидла в князі. Все те, що не реалізували самі, вони бачили в ньому. Як у мильній опері. На жаль, Україна цього не зрозуміла й собі частково підтримала цього урода. А офіцери армії погодилися підкорятися зеку-головнокомандувачу. Звідси всі наші біди.

Те що я бачу зараз, як воює армія... Генерали як були мерзотою, так і залишились. Один тобі факт. Криза і ескаляція бойових дій почалися на початку липня – відразу після виходу Гірка з Слов'янська. Я відстежував ситуацію в цьому районі.

Відразу після того, як українські генерали дали можливість «Стрелку» відійти зі Слов'янська, той вжив всіх заходів, щоб не допустити охоплення Донецька з флангів. Вперше «Стрелок» прибув в Іловайськ 7 липня. Відтоді у місті базувалося близько 300-400 бойовиків плюс додаткові сили в Донецьку, Моспіно. Оточувати Донецьк треба було значно більшими силами. У ЗСУ

була оперативна інформація про пересування сепаратистів, але вона жодного разу не була реалізована. Інформація про чисельність та озброєння угруповання противника не використовувалася. По тих місцях, де знаходився Гіркін та інші ватажки, удари не наносились жодного разу.

Хочу наголосити: якщо б не випустили їх зі Слов'янська, вся війна пішла б по-іншому. Втім, і зараз ще не все втрачено. Армія повинна наступати. Можливо, із втратами з нашої сторони, але точно із дуже значними втратами з боку росіян. Я чув радіоперехоплення і точно скажу вам, росіяни вмирати не хочуть. Вони сюди приїхали просто підзаробити.

Розповім про один випадок. Я був нещодавно в Росії. Стою на автовокзалі в Ростові, дивлюсь – стоять військові. Підійшов, представився: «Я – професійний військовий. Служив в радянській армії. Воював. Бачу ви з фронту. Як там обстановка?».

Мене прийняли за свого. Коротко дізнався що всі з Нижнього Тагілу. Контрактники. Влітку підняли по тривозі, відправили на навчання в Ростовську область. Один з них розповів: «Більш на Донбас не поїду. І в Росії можна заробити. А там замість грошей поїдеш «двохсотим».

Ще один, цей був із «добровольців», розповів: «Звільнився з армії, коли побачив, що війна на Кавказі була лише «битвою за гроші», у якій не може бути переможців. Приїхав у Крим. Після повернення півострова Росії пішов на вже охопленій війною Донбас. Вирішив, що настав час згадати свою професію і постаратися об'єднати

зусилля людей, які не хочуть, щоб цей регіон став фашистським. Та «кримський сценарій» не пройшов у нас. І знаєш, жителі чинили опір. Ми їх брали в полон, катували, вбивали. Але все те безрезультатно».

Хлопці вже доволі випили, то говорили відкрито, зі злістю. Вони забирались геть. А я повертався.

І от прийшов час і мені після тієї розмови думати як жити далі. Виїздити з Донбасу не збираюсь. Це моя земля. Тут батько і мама поховані. Тут і сина поховав. Землю треба захищати. Нейтральним не можна бути. Досить кивати на поганих генералів – їх треба в шию гнати. А хто може воювати, той це повинен робити. Іншого виходу немає. Озброєнням партизани забезпечують себе самі. У кого є мисливська гвинтівка, у кого ще щось. Все інше – взяти у ворога...»

Я потім читав повідомлення про партизанів. Другого грудня партизани провели бойовий рейд – знищили на Петрівці в Донецьку пересувну точку. Ворог втратив не менше ніж 10 бойовиків. Може й мій випадковий знайомий був із цими партизанами?

Микола МИКОЛАЄНКО,
інженер, місто Горлівка.
Радіо Свобода

На світліні: Бойовики чеченського батальйону «Смерть» на Донбасі визнають, що вони – російські солдати й офіцери спецслужб, але називають себе «добровольцями».
Донецьчина, грудень 2014 року.

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

Приїхали із Щастя...

Там градус напруження зростає. Розвантажили три машини замовлених військовими підрозділами речей під глухі постріли, здавалося б, здалеку. По тому зайшли до приміщення випити чаю. Хвилин за п'ятнадцять забіг комбриг і наказав терміново від'їжджати, бо з боку Щастя починається артобстріл «Градами». За десять хвилин, як виїхали, снаряд потрапив у смітник навпроти приміщення кемпінгу. Ввечері спалахнув від градини синій намет блокпосту в'їзду до Щастя. Бліндаж поряд струснувся від вибухової хвилі, його засипало землею. Під мостом воронки від САУ, які летять в наш бік, сягають у глибину двох метрів.

Одне слово, розслаблятися ніколи. І покладатися нам, крім як на себе, теж ні на кого. Треба шукати нестандартних рішень. Бо «Буратини» кацапські пруть і пруть.

Нам абсолютно точно помагає молитва до Бога. Отець Дмитро Романків у тому наметі, що сьогодні злетів у повітря, правив минулого разу молебень. І це чудо, що у момент обстрілу там сьогодні нікого не було. Перед від'їздом на прохання бійців о.Дмитро роздав їм чотки. Навіть комбриг попросив.

Молімося, друзі, сьогодні, як ніколи, палко за наших хлопців!!!

Р.С. У груповій фотографії синій намет на задньому плані, в який увечері потрапила вража градина.

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ОФІЦІЙНО

Заява Секретаріату Національної спілки письменників України

8–9 січня цього року в окупованому Луганську відбулася так звана «літературно-гуманітарна» акція «Російські письменники – російському Луганську», співорганізатором якої разом із одіозними Євразійською спілкою молоді та інтернет-порталом «Свободна преса» виступила Спілка письменників Росії. Особливого цинізму цьому шабашу надала роздача представниками країни-агресора «гуманітарної допомоги» жертвам російсько-терористичної агресії. В усі часи в усіх народів письменники завжди вважалися совістю нації, її духовними провідниками. Відтак з прикрістю мусимо констатувати: ганебна роль російських письменників у відрежисованому Кремлем антиукраїнському дійстві лише унаочнює ступінь моральної деградації суспільства в путінській Росії.

ПОЕЗІЄ, ТИ СИЛА ЧАРІВНА...

«Слова, що заблукали в струнах Ліри...»

Михайлові Фенчаку нещодавно виповнилося 70. І хоча ще дуже рано підбивати підсумки життя і творчості, поет вирішив це зробити сам – у передмові до своєї останньої поетичної книжки «Колиска блискавиць і грому». Підсумок полягає у визначенні змісту життя: Україна, заради неї живемо.

Редакція «Нід» зичить поетові міцного здоров'я, добра та щастя.

З роси і з води Вам, друже!

До читача

Ось ми з тобою, читачу, й перегорнули останню поетичну сторінку і дивимося в душу один одному. Дивимося в надії на порозуміння, бо і твоя, і моя дорога до Правди не є гладкою, вона переорана сумнівами, зрадою і любов'ю, честю і безчестям, довір'ям і недовірою і ще бозна-чим. Бо це найстраждєнніша і найважча дорога всіх поколінь.

Бачаться мені три хрести до схід сонця. На високій горі. Три розп'яття над світом.

На четвертому мав би бути той, хто розпинав. Тільки хто ж йому винесе хрест на високу, високу гору?!

Усі на землі суші несемо цей хрест. Кожен – на іншу гору. І ніяк не можемо усвідомити, що розпо-

чався найголовніший судовий процес: позивач – совість, відповідач – люди.

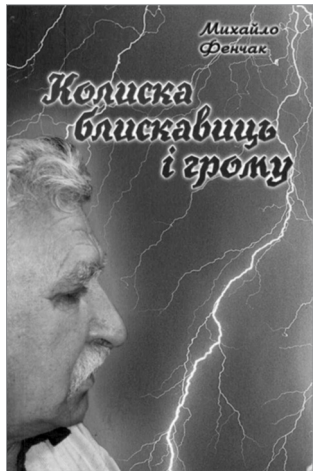
А суддя? Ні, не Господь. Суддею залишається кожне наступне покоління, обділене через глупу амбітність предків. Обділене всім, що могло мати, і нагороджене трішки за вічну внутрішню зраду поняттям братолюбства, взаєморозуміння і поваги до найголовніших символів світу цього. Власне, не символів, а заповітів гордих і незламних мудреців кожного народу.

Тому й рипить десь за межею між нинішнім і завтрашнім днем давня українська гарба, волами споконвіків шарпана у різні боки. Рипить, а з місця ані руш.

Тому й дозволю собі, читачу, оприлюднити думку, заради якої, власне, й писалися ці вірші: Україна вартує мати справжніх українців, але чи вартуємо України сьогоднішні ми? Чи готові, врешті, змінити свою ментальність і з громадян стати народом, який з першим і останнім подихом, наче спалах блискавки і воання грому, гордість і честь свою усвідомлюватиме через високі поняття: ми – Українці, ми – Нація, ми – Творці, а не руйнівники!

Творімо себе для України і в цьому прекрасному витворі знайдемо те, чого шукаємо віками.

Михайло ФЕНЧАК

Шукаєм символів для честі,
Гортаєм рукописів стос,
А я вже знов на перехресті
Немов розп'ятий Христос
На возвеличеній Голгофі,
Де три хрести, як три біди...
Дивлюсь у світ оцей широкий
І не збагну: іти ж куди?
Куди понести муку бранців,
Який прийме цю муку Бог?
В тіні хрестів лиш тінь повстанства
Лишалася від всіх епох
Повстанці ж мовчки помирили,
Геройство затаївши у собі
І не було там генералів
І гетьманів не було, далєбі.
Була любов, і честь була, і слава,
І тиха радість, і глибокий сум...
...А юна, не скривавлена, держава
Лиш дивиться, як їх усіх несуть...

Складаю три пальці в пучку.
Хочу перехреститися,
А в душі порожньо.
Бракує мені України.

Складаю три пальці в пучку.
Молюся до порожнечі.
Завтра прийде до мене Ангел
І попросить сказати правду.
Я ж долоні складу до Молитви
І Ангел опустить крила.

Буде четверо долонь,
Звернених до Всевишнього.
Може разом вимолимо каяття
Для грішного...

Коли душа стає до Бога ближче,
Коли минаєм всі суєтні брами,
Гріхів людських заюшене багницє
Враз ожива під нашими ногами.

Гойда нас, балансує цілим світом,
Ще й булькає і гавкає у утробі,
А бідний праведник, якому ніде
Замість Молитви тихо шепче:
«Пробі!»

Яка Молитва, Господи, прости нам,
Хто гріх узяв, відмолюючи гріх...
...Неправедним справляємо
хрестини
Усім чортам в угоду і на сміх

Неправедних возносимо до тронів,
Самих себе нещадно клянучи
Вже і святу Данилову корону
Розтягують потроху уночі

Хтось пре на Північ, інший
хтось – на Захід,
А хтось до Риму пре святий кусок.
Лишень народ забився в закуток,
Благаючи захистку у зірок...

Одвічне українське фарисейство
Не із святих небес єси,
Немов хробак ти в рідному
сімействі

Усе поточиш і з'їси.
І гонором надувши свою пику,
Повзеш, як блазень, у світи.
Підступна фарисєєва дволикість
Вже й Богом проклята є ти...

Іще не час казати: «Годі!»
Живий ще символ лихоліть.
І незагоєна народу
Душевна рана ще болить,

Ще кровоточать всі образи,
Та все ж, ви чуєте, та все ж
Народ мій горду і прекрасну
Любов свою в душі несе...

Не знаю дня без України,
Без неї я не знаю й ночі.
Болять мені її руїни

І смутком оповиті очі.
Болить мене, що Українка
Смаглява, юна, русокоса
Землі своєї ніжна жінка
Чужинцеві десь воду носить.
Болить мене, що наше сім'я
По світові злий вітер пудить,
Що в Україні «інтерсім'ї»
І діти за батьками тужать.
Болить мене шаленим болем,
Що нарід мучиться дарма,
Що ніби й є жадана воля,
Але її таки нема...

А мав би хтось усе збагнути..
Та хто ж, їй-бо, тебе збагне?!
Хіба що знов підєм на Крути
Підставить груди під багнет.
А може, навіть, і під кулю,
Якщо комусь поталанить...
І долі наші довікують,
Поки Вкраїна гомонить...

Еліта, патріоти і герої...
Яка висока магія словес!
А хто ж, Вкраїно, завше із тобою,
Як треба, в бій, то він піде до бою,
До праці треба – він також твій

Хто ж, Україно, завше із Тобою???

НА МІТИНГУ

Хвалу героям воздавали, д
А я ховав сльозу в кулак:
А де ж були ви, Генерали,
Коли ці хлопці помирили
Відгук звичайних забіяк???

Земле моя невінчана,
Таж не покритка ти,
Не сполячена і не знімчена,
Не зрумунена і не зросійщена,
Не змядярщена – лиш засмучена,
Що довго до тебе йти,
Що доріг тобі було не мощено
До щасливих весняних снів,
Що лежиш серед світу мощами
Найсвятіших своїх синів...

Мамо, мамо! Гляньте, у лозі
Стоїть бузько на одній нозі,

Як наш дідо зранку біля хати.
Нащо було бузькам воювати?
1960 р.

І навіть, коли зорі утекли із твоїх
зіниць,
Вони таки світилися
і світяться святим гріхом...

В. Затуливітру, Б. Нечерді

Ви були генії в одежині невдахи.
Мабуть, земним не догодили Ви
богам,
Тому і відлетіли, наче птахи,
Гніздо високе заповівши нам,

А в ньому біль прекрасної
планети
І перша радість юної зорі...
Тут знову мусять поселитися
поети,
Щоб засвітитись гордо і згоріть...

Б. Нечерді

Притихли хвилі, засвітились
плеса
Бунтує соком юний виноград
А зачарована нічна Одеса
Кохається у тріскотні цикад

І в тім нема гріховного нічого.
В очах жінок не гасне дивний
шал...
...А ти сидиш, вимолюєш у Бога
Один рядок для вічного вірша.

У тебе теж є панна Інна,
Та дивовежа краща з дивовеж,
Що правила твоїм сумлінням,
Твоїм життям. І смертю – теж...

В. Затуливітру

Лист недописано і чарку недопито,
Щедрівка захолола на вустах.
Це ж бо нелегко – із брехнею
житись,
А правда знову народилася не та...

В. Затуливітру

Усе не так. Твої зірки далекі
Втекли з тобою у небесну вись,
А на землі зажурені лелеки
Із ластівками заховалися в колись

Вліпились у свої одвічні гнізда,
Лиш пам'яттю далекого села
Як пізно. Як страждєнно пізно
Ми впізнаєм, що мурашва пливла
Завжди червоною рікою,
Щоб трішки крові вберегти собі...
..Щезаєм не в останньому двобої,
Щезаєм, загубившись у собі.

Б. Нечерді

А, може, то зоря моя
Так виколісує сумління,
Що молодий і дужий я
Вже відійшов від покоління

Отих співочих косарів,
Що настоялися на травах
І несли в люди щирий спів
І найщирішу правду,

Що поля я ще не орав,
А хліба вже у Бога зичив...
...Ні, я не долю обікрав,
Себе я обезличив...

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно

Прийижувати своє достоїнство...

Розшукується за злочин...
Вони без коливань погодилися
на цю зустріч...
У повному обсягу...
Безжалісний палач...
Гречнева каша...
Кровавий...
Нагла відповідь...
Каса передчасного продажу
квитків...
Пшонна крупа...
Боротьба з організованою
злочинністю знаходиться
в рамках застарілих норм...
Корчити міні...
Обзавівся новим одягом...
Озадачити...

Окунув руку в гарячу воду...

Дві великі різниці...
Пару квіток...
З приїздом!..
Назло...
Говорити по существу...

Правильно

Прийижувати (втрачати) свою
гідність...
Розшукується за скоєння злочину...
Вони без вагань погодилися
на цю зустріч...
У повному обсязі...
Безжалісний кат...
Гречана каша...
Кривавий...
Зухвала відповідь...
Каса попереднього продажу
квитків...
Пшоняні крупи...
Боротьба з організованою
злочинністю ведеться в рамках
застарілих норм...
Кривитися...
Справив собі новий одяг...
Спантеличити (здивувати,
збентежити, завдати клопоту)...
Занурич (устромив) руку
в гарячу воду...
Велика різниця...
Кілька квіток...
З прибуттям! Раді, що повернулися...
На зло...
Говорити по суті...

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак «Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв» можна замовити за тел.: (044)353-19-77, моб.: (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: voloschak@yandex.ru

Видавець Конгрес українських
Націоналістів

Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія Іван Белебеха,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія KB № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано
у комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна
компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національ-
ного товаровиробника. За достовірність рек-
лами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точ-
ку зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не поверта-
ються. Листування лише на сторінках газети.